

עין משפט
נר מצוה

מו:

האיש מקדש פרק שני קידושין

מסורת הש"ס

(א) גיטין מה. כ"ט ע"ב
 ערכין ל' (ב) חלה פ"ב מ"ה
 (ג) נבטלי ט"ז ע"ב
 (ד) נבטלי ונבטלי: חלה, ונבטלי ט"ז ע"ב
 (ה) נבטלי ט"ז ע"ב
 (ו) נבטלי ט"ז ע"ב
 (ז) נבטלי ט"ז ע"ב
 (ח) נבטלי ט"ז ע"ב
 (ט) נבטלי ט"ז ע"ב
 (י) נבטלי ט"ז ע"ב
 (יא) נבטלי ט"ז ע"ב
 (יב) נבטלי ט"ז ע"ב
 (יג) נבטלי ט"ז ע"ב
 (יד) נבטלי ט"ז ע"ב
 (טו) נבטלי ט"ז ע"ב
 (טז) נבטלי ט"ז ע"ב
 (יז) נבטלי ט"ז ע"ב
 (יח) נבטלי ט"ז ע"ב
 (יט) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"א) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"ב) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"ג) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"ד) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"ה) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"ו) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"ז) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"ח) נבטלי ט"ז ע"ב
 (כ"ט) נבטלי ט"ז ע"ב
 (ל) נבטלי ט"ז ע"ב

תורה אור השלם

1. ולא תשא עליו חטא
 בברייתא את חלבו
 משום ואת קדשי בני
 ישראל לא החלילו ולא
 תמורתו בפרשת י"ב

לעזר רש"י

ביקליש (בדוקיא)
 אבטיח.

מוסף תוספות

א. כיון שלא באו ליה
 בחותה קידושין והם
 הראים ב ובראשונים
 נקטו איפא: דאפטר
 דרב אמר בההיא בשבועה
 סיל דחילוי מילתא
 בארש יודע. חו"ס ט"ז
 יעזר (ועני מהר"ס).

ושמע מינה מעות בעלמא חורין. כל קידושין שאין קידושין לא אמרי
 מעות מתנה אלא פקדון וחורין והיינו דקרי לה לך אכלת ראשונה
 מלוא דכיון דאכלתו ולימנאו בשעת גמר קידושין לא מקדשה בנה והוה
 להו כפקדון שאכלתו ואיתעביד מלוא באכלתה דאי אמרת מעות
 בעלמא מתנה וחי לא גמיר קידושין

לא נעילא להאדורינהו השתא דגמיר
 לאו מקדש בעמלה הוא ומתנה גמי לא
 הו דהא ע"מ קידושין נתנו וגמיר
 דכרי: אינה חלה. דכמיב"ס ראשית
 עריסומיכס: וגול הוא ביד כהן.
 אם אינו מחזירה לבעלים: שאני
 הסם. לוכי אכרביה רבנן לאהדורי
 דנפק מינה חורבה: חמשה רבעים
 קמח. חמשה לוגין לפורים חיבין
 חלה שכן ו' ירושלמית שהן שבע
 מדבריות וזילא וחומש זילא דהיינו
 עריסומיכס כדי עיסת מדבר' עומר
 לגולגולת והעומר עשירית האיפה
 והאיפה שלשה סאין והסאה ששה
 קבין והקב ארבע לוגין ומלא איפה
 ע"כ לוגין עשירית של ע' לוגין
 שבעה לוגין פשו להו שמי לוגין שכן
 שנים עשר זיטין עשירית שהן זילא
 וחומש זילא הרי עומר שבעה לוגין
 וזילא וחומש זילא הוסיפו זיושלמין
 על המדות שמות והגדילו קבין
 ולוגין שמות מלכר דהוה חומשא
 מלגלו נמו שש הראשונות חמשה
 פשו להו לוג מדברי זבילא וחומש
 והן לוג ירושלמי כיד לוג מדברי
 ששה זיטין מתנה חמשה זיטין גדולים
 הרי לוג ירושלמי חסר זילא גדולה
 עשה מצילה וחומש זילא מדברית
 שזיך זילא ירושלמית שחומש זילא
 הוא שמות מלכר להוסיף על זילא
 מדברית להשלים זילא ירושלמית
 הרי שש לוגין ירושלמית והס חמש
 זיטין עשירית שהלפירוס ערדמות על
 ירושלמית שמות: דמוני דלויס לכהן
 פחות. מכשיעור והאי קמח שנתן
 לו ישראל לשם חלה וקסבור ששם
 חלה עליו ואינו חיוב חלה להלכטרף
 ולהשלים את השומר: ואלני להו
 כפדי דודי. ולש אותם זיח: וספוי
 פרומה ולא פאלל עד שיפרוש עליה
 חלה ממקום אחר. למה הזקיקוהו
 להחזירו מתמת חורבה וז' יאמרו
 המפרש חלתו קמח הרי היא חלה
 דגמיר ונתן לשם מתנה ולא תאכל
 לכהן עד שיפרש הכהן עליה מלה:
 מי לא חנו. דכוחה לא הנריכוהו
 להחזירה: הנקוב על שאינו נקוב.
 דהוה ליה חנו החיוב על הפטור:
 פרומה סיא. שאין הכהן חיוב

להחזירה: ולא פאלל. לכהן דהא עובל גמור הוא שלא חל שם
 תרומה עליה שהרי בשביל דבר פטור הפרשה ועובל אסור אף לכהן:
 עד שיפרש עליה פרומה ממקום אחר. והאי ממקום אחר לאו דוקא
 דה"ה אם מפרש עליה מיניה וביה: בשני מאני זייט. נקוב ושאינו
 נקוב שני כלים הם וזי אמרת לכהן חזור והפרש עליה שטובל הוא
 שלא חל שם תרומה עליה זייט לך: כבוד מנא. כגון חלת קמח
 שטובל על קמח הוגמר שם כי אמרת ליה לכהן אינה חלה חזור
 והפרש עליה לא זייט לך לפיכך הנריכוהו להחזירה: כיון מילס
 זייט. דכהניס זרייסי: וכשרים הם דאין נתנין תרומה אלא לכהן
 מבר' ולמה הנריכוהו להחזירה משום בעל הבית דאי מעכב לה כהן
 סבור נתקנה עיסתו: ועיפו פרומה ויחזור ויפרוס. ולמה הזקיקוהו
 להחזיר מיראה וז' יאמרו המפרש חלתו קמח הרי וז' מרומה שוגמיר
 ונתן לשם מתנה ויחזור ויפרוס: מי לא חנו. כה"ג ולא אכריכמיה לאהדורי: ויחזור ויפרוס. מן הנקוב שלא נפטר בראשונה ולא אמרי
 הנדריה כהן שמה יאמר בעל הבית נתקנו פירומי: אכתי. בוקליש: שאני הסם דמאוריסיא פרומה מעליא סיא. הילכך לא מי
 למימר ליהדרה להיות עובל דיערביניה עם פירומי וגויה דחורבה נמי ליכא דאי' לא זייט לך ואכל להו לשאר' ליכא איסורא דאוריסיא
 דהא איפרו: כהרימכס אם חלבו. לא תשא חטא הא אם תרימו את הרעה שבו תשא חטא אם אינו קדוש נשיות חטא למה:

ושמע מינה מעות בעלמא חורין. פי' אם אמר לה התקדשי
 בפרומה וז' וזו וזו ובעוד שלא נגמרו הקידושין חזר בו
 מלקדשה לא אמרי דליהו המעות שמסר לה קודם החזרה מתנה אלא
 פקדון הוא אלא וחורין לוי' וה"ו אמרינן כשאמר לה התקדשי בחמרה
 וז' וזו וזו ובעוד שלא גמיר דיטרו
 אכלה הראשונה ושניה מה שאכלה
 מלוא הן אלא ולא יחולו אלא שמה
 שהוא נעין ולכן לר'ך פרוטה
 בלחורנה דאי אמרת מעות בעלמא
 מתנה והיכא דלא נגמרו הקידושין
 הו המעות הראשונים מתנה אלא
 ולא נעילא להאדורינהו היכא דגמיר
 דכריו לשם קידושין כי הכא ימנא
 דיחולו הקידושין אף על אומן ממריס
 שאינם בעולם וכי אכלה מידה
 אכלה דבעלמא בעלמא לא הו קידושין
 שהרי מתנה הן אלא כי הדר ניה
 מקדושין אכל הכא שלא חזר
 מלקדשה נהי נמי דכי אכלה הראשונה
 נעין לא גמיר כל הקידושין ומקדשה
 נמי אף בקמייתא כיון דמותרת
 קידושין אמו לידה דהו כמו נאכלו
 המעות דלקמן דר' ט. דלמרינן
 מקדשת כיון דמותרת קידושין אמי
 לידה אפילו אין שום פרוטה אלא
 בקמייתא או ככולן מקדשת ויכול
 להיות דנשא פליגי רב ושמואל ורבי
 אמי דרב ושמואל סברי מעות בעלמא
 מתנה ולא מינעילא דלא נעין שיה
 פרוטה בלחורנה אלא אפילו כולן
 מלטרפות וא"כ היכי מני קאי
 אסיפא והא קתני עד שיהא בלחמ
 מהן שיה פרוטה אלא קאי ארישא
 כדפרישית ורבי אמי סבר מעות
 בעלמא חוריים כדפרישית:

ה וקסבור בעה"ב נתקנה עיסתו
 כו. מעיקרה אוקמה
 משום חורבה דכהן ולא אוקמה
 משום נעיה"ב משום דכהן גוסי' ידע
 אי מחיל אכל נעיה"ב לא ידע דמחיל
 כהן. ת"י: דאיתמר אית
 דגס איתמר בלא דלי' ויהיו עמהס
 דלא שייך המחלוקת לכהן כלל
 דאפילו למ"ד בלחורנה מעות חורין
 היינו משום דלדס יודע כו' וגמיר
 ונתן לשם פקדון אכל היכא דאני
 יודע אם יחולו אם לא שמה נתן
 לשם מתנה ועוד דאי נרטי' דליחמר
 קשה רב ארדכ דלעיל שפירש שלא
 רב להעמידה כר' אמי דמוקי לה
 אסיפא משום דסבר מעות מתנה
 והכא קאמר דחורין לך נראה
 דגרסינן איתמר דמילתא בלפיה
 נפשיה היא: [מן הנקוב ע"ז שאינו
 נקוב תרומה. לענין שאין הכהן חיוב
 חייב להפריש עוד משאיתו נקוב דכיון דאין עליו חיוב תרומה:
 אלא מדברנן על אמרו דאין לר'ך חוקן אחר לשאיתו נקוב]. ת"י:
 אם אינו קדוש נשיות חטא אמה. למ"ד הסם (תמורה דף ד')
 כל מילתא דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד מהני דאי
 לא מהני אמאי לקי ינחא מאי דקאמר דהתורם מן הרעה על היפה
 תרומתו פרוטה דאי אינו קדוש נשיות חטא אכל למ"ד הסם
 דאי עביד לא מהני והא דלקי משום דעבר אמילתא דקאמר רחמנא
 א"כ קשה מאי קאמר הכא גמירא אם אינו קדוש נשיות חטא למה
 דילמא לעולם אימא לך דאינו קדוש ואפ"ה איכא נשיות חטא
 דעבר אמילתא דקאמר רחמנא וי' לומר דודאי בעלמא לא
 מהני

ונתן לשם מתנה ויחזור ויפרוס: מי לא חנו. כה"ג ולא אכריכמיה לאהדורי: ויחזור ויפרוס. מן הנקוב שלא נפטר בראשונה ולא אמרי
 הנדריה כהן שמה יאמר בעל הבית נתקנו פירומי: אכתי. בוקליש: שאני הסם דמאוריסיא פרומה מעליא סיא. הילכך לא מי
 למימר ליהדרה להיות עובל דיערביניה עם פירומי וגויה דחורבה נמי ליכא דאי' לא זייט לך ואכל להו לשאר' ליכא איסורא דאוריסיא
 דהא איפרו: כהרימכס אם חלבו. לא תשא חטא הא אם תרימו את הרעה שבו תשא חטא אם אינו קדוש נשיות חטא למה:

סם א ב מ"י פ"י מהל'
 וזי ומתנה (לר"ט)
 והכי נשוי' אלו' כ"ו נ
 פ"ה א'
 ע' ג מ"י פ"ה מהל'
 כרמיס הלכא א' פתג
 עשן קמח טושי' יוד' כ"י
 שם פ"ה א':
 ע' ד מ"י פ"ה מהל'
 תרומת הל"ט:
 ה (מ"י) ט'
 ע' ב מ"י ט' ס' ה' כ'
 טו' יוד' ס' י' ט'
 ס' פ"ה א':
 ע' ו מ"י ט' הל"ט (טו')
 ט' פ"ה א':

מוסף רש"י

מעות חוריים. הקידושין
 חתין ל' ובי' טו'.
 משום כל קידושין חורין
 נשיות חטא. ולא תאכל
 לכהן עד שחן טל.
 סאה ו' תרומה ומשך
 ממקום אחר. דמחוקין
 ליה טעול גמיר ובימות
 טו' מאינו נקוב על
 הפטור תרומה. ומת'ר
 לכהן דהו ליה מן הפטור
 על החיוב לכהן אפי' דהא
 דלפרש עליה לא מיפטר
 כן תרומה ולא חיל על
 כן תרומה אפ"ה לא
 אמרינן לא תאכל וזי חלה
 לא איכנס לך אי חלה
 לה כן טעול דאין עליה
 דין טל ותרומה ובימות
 טו'. ולא תשא עליו
 חטא. ה' אם לא חטא
 מן השומרה תשא חט'
 וימות טו'. ס' ס' ס' ס'
 חקש כמו שפ"ה רע
 ואין תקנה להחליפה ולא
 לחזור ולתרום ור"ט' ב' ב'
 טו' ט' ט' ט' ט' ט'
 מן המסור. שם פ"ה א'.
 נשיות חטא למה.
 ה' לא עבר ולא מדי
 יחזור ויפרוס מן היפה
 (שם וט').

תוס' ר"י חוקן

מעות בעלמא. שנתנו
 שלא לשם קדושין. והם
 אינם יכולים להיות אלא
 מעות בעלמא ולא
 קדושין. חוריים. ודא
 הכא אם יש בראשונה
 שיה פרוטה ולא באחרונה
 אינו קדושין וקא קרי'
 מלוא אלא חייב
 לחזרו' דאי הוה מתנה
 הריא מקדשת. ומסתברא
 ר"ג דאיתמר. אלא
 איתמר דמילתא באפי'
 נשפיה היא וזי אמרינן
 הכא מעות בעלמא ודמיא
 דהבא שחשב לקדשה
 במלוא והוה קדושי טעות.
 ודכוחה תניא כפי המרי
 [כתובות ע"ב] קדשה
 בשעת כיד כנין שקדשה
 בחמות משנה פרוטה
 קדושי טעות הם.
 ואסיקא בפר' המרי' (א)
 דמעות חורין. ואפילו
 לרבי דאמר כמק' מי
 שמת (ב"ב קמ"ה. א) [אין
 נשפיה היא וזי אמרינן
 (קדושין) לטבעין] נתנו
 (קדושין) לטבעין] נתנו
 כלומר ולא דרין. ואסיק
 דרב אפי' בוחלה. אבל
 לענין פלוגתא דרב
 ושמואל קיי' הילכתא
 כשמואל בדין ותו מעות
 מתנה. וכן ספק הרי"ס
 בזויה פרק שיש' (ה"ב).